

Verslag van	Vergadering Programmaraad 17 november 2022
Status	Concept
Opgesteld door	Frits Kas
Aanwezige leden	Monique Dubois (Flevoland), Yvonne den Boer (Flevoland), Linde Gonggrijp (Noord-Holland), Tessa van Wijnen (Noord-Holland), Baerte de Brey (Utrecht), Lyke Veen (Utrecht), Ewald Kegel (Zuid-Holland), Armine Stepanyan, (Zuid-Holland) en Arjan Witte (Zuid-Holland).
Namens de Rekenkamer	Ans Hoenderdos (bestuurder), Michael Mekel (plv. bestuurder). Mark van der Harst, Steven van Oostveen, Annalies Teernstra en Linda Thompson (allen medewerkers RR).
Griffies	Bas Peters (Flevoland), Eric Krijgsman (Noord-Holland) en Frits Kas (Zuid-Holland).

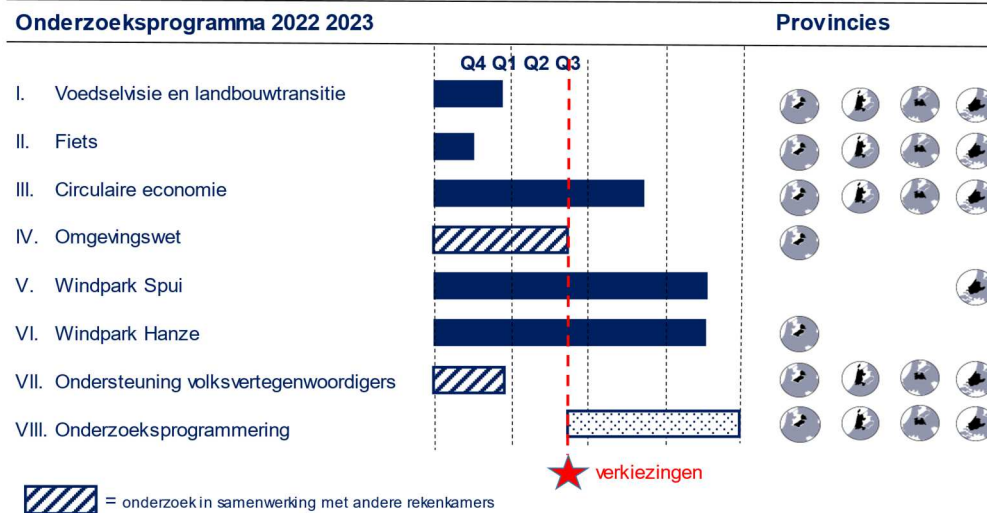
Agendapunt	Besluit / opmerkingen
1. Opening en mededelingen	<p>De voorzitter, de heer Kegel, opent de vergadering om 19.20 uur. Hij heet de aanwezigen hartelijk welkom.</p> <p>Er is bericht van verhindering ontvangen van de leden Van der Lubbe (Zuid-Holland) en Beenen (Flevoland). Daarnaast is de heer Dorst afwezig (griffie Utrecht).</p> <p>De voorzitter meldt dat de <u>adviescommissie</u> aan de vier Provinciale Staten een voordracht heeft gedaan om de plaatsvervangend bestuurder, de heer Mekel, met ingang van 1 januari 2023, her te benoemen. Besluitvorming in de vier Staten is voorzien in december 2022.</p> <p>Voorts meldt de voorzitter dat de <u>subcommissie</u> uit de Programmaraad aan de vier Provinciale Staten een voorstel heeft aangeboden met als titel 'naar een toekomstbestendige Randstedelijke Rekenkamer'. In Noord- en Zuid-Holland en Utrecht heeft inmiddels instemmende besluitvorming plaatsgevonden. In Flevoland is de besluitvorming in december 2022.</p> <p>Besluit: De Programmaraad neemt de mededelingen voor kennisgeving aan.</p>
2. Vaststellen agenda	<p>Er zijn geen vragen en opmerkingen over de agenda.</p> <p>Besluit: De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.</p>
3. Conceptverslag Programmaraad 21 april 2022	<p>Er zijn geen vragen en opmerkingen over het conceptverslag van 21 april 2022.</p> <p>Besluit: Het conceptverslag van de vergadering van de Programmaraad van 21 april 2022 wordt ongewijzigd vastgesteld.</p>
4. Terugblik op behandeling in de vier	<p>In de Programmaraadbijeenkomst van 3 november 2016 is afgesproken dat voortaan in de Programmaraad zal worden teruggeblikt op de onderzoeken</p>

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
<p>Provinciale Staten van afgeronde onderzoeken</p>	<p>die recent in de commissies en/of Provinciale Staten zijn behandeld.</p> <p>Voor deze vergadering gaat het om de volgende onderzoeken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verkenning varend ontgassen (Flevoland) - Bodemdaling (Noord- en Zuid-Holland en Utrecht) - Doe mee onderzoek naar Wet openbaarheid bestuur (alle provincies) <p><u>Terugkoppeling vanuit de leden</u></p> <p>Ten aanzien van het onderzoek <u>varend ontgassen</u> meldt mevrouw Den Boer (Flevoland) dat de verkregen informatie nuttig was en heeft geholpen in de beeldvormingsfase. Er waren geen conclusies en aanbevelingen opgenomen waardoor er alleen een gedachtewisseling heeft plaatsgevonden en geen besluitvorming. Er wordt aandacht gevraagd voor de timing. Het heeft de voorkeur om informatie te ontvangen op een dusdanig moment dat het nog van nut kan zijn in de beleidsontwikkeling.</p> <p>Ten aanzien van het onderzoek <u>Bodemdaling</u> meldt De heer Witte (Zuid-Holland) dat de brief van de RR over bodemdaling in veenweidegebieden is betrokken bij de discussie in de commissie KNM van 28 september 2022 over Klimaatadaptatie. In de commissie is door GS de toezegging gedaan uiterlijk 1 juli 2023 een aanpak voor veenweide naar de commissie te sturen. De heer De Brey (Utrecht) meldt dat men de brief van RR inhoudelijk goed vond. Doordat er geen conclusies en aanbevelingen zijn geformuleerd was er ook geen bestuurlijke reactie. Het onderwerp leent zich voor een vervolgonderzoek waarin wel conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen. Mevrouw Wijnen (Noord-Holland) meldt dat bodemdaling nog steeds actueel onderwerp is. Zij sluit zich aan bij de opmerking van Utrecht over de behandeling. Het onderwerp leent zich voor een onderzoek met conclusies en aanbevelingen.</p> <p>Ten aanzien van het doe mee onderzoek naar de <u>Wet openbaarheid bestuur</u> melden de heer De Brey (Utrecht) en mevrouw Stepanyan (Zuid-Holland) dat het onderzoek in hun provincie geagendeerd staat voor een commissievergadering op 30 november 2022. Vanuit Flevoland en Noord-Holland wordt aangegeven dat het onderzoek nog niet geagendeerd is voor een commissievergadering.</p> <p>Naar aanleiding van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat het voor de behandeling in de commissie en/of Staten wenselijk is dat onderzoeken voorzien zijn van conclusies en aanbevelingen.</p> <p>Besluit: Er wordt kennis genomen van de terugblik op behandelde en afgeronde onderzoeken.</p>
<p>5. Stand van zaken lopend onderzoek</p>	<p>Mevrouw Hoenderdos informeert de Programmaraad over de stand van zaken en de planning van de lopende onderzoeken 2022-2023.</p>

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
	<p><i>Voedselvisie en landbouwtransitie (benchmark onderzoek vier provincies)</i> Het onderzoek is gestart op 1 maart 2022. Het onderzoek dient inzicht te verschaffen in de doeltreffendheid van de provinciale bijdrage aan de landbouw- en voedseltransitie. Daarnaast wordt aangegeven wat de provincies van elkaar kunnen leren. De centrale onderzoeksvraag is: “Welke bijdragen leveren de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland aan de landbouw- en voedseltransitie en wat kunnen de provincies van elkaar leren?”</p> <p>Het onderzoek bevindt zich in de fase van bestuurlijk wederhoor. Behandeling van het onderzoek zou in deze Statenperiode nog plaats kunnen vinden.</p> <p><i>Fietsbeleid (benchmark onderzoek vier provincies)</i> Het onderzoek is gestart op 9 maart 2022. Het doel van het onderzoek is inzichtelijk maken op welke wijze het provinciale fietsbeleid is vormgegeven en in hoeverre voor het onderdeel snelfietsroutes de uitvoering aansluit op het behalen van de doelen. Een vergelijking van de werkwijze van de vier provincies biedt de mogelijkheid om van elkaar te leren. De centrale onderzoeksvraag is: “Op welke wijze hebben de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland hun fietsbeleid vormgegeven en in hoeverre sluit de uitvoering van de snelfietsroutes aan op het behalen van de doelen?”</p> <p>Het onderzoek is afgerond. Het onderzoek is volledig door een extern bureau uitgevoerd. In Utrecht wordt het onderzoek op 30 november 2022 besproken. De overige provincies agenderen het in januari 2023.</p> <p><i>Circulaire economie (benchmark onderzoek vier provincies)</i> Alle vier Randstedelijke provincies hebben beleid geformuleerd om circulaire economie te stimuleren. De provincies geven daarmee uitvoering aan de handtekening die zij – zelf of via het IPO – zetten onder het Grondstoffenakkoord dat het Rijk in 2017 met 180 partijen sloot. De hoofdvraag van het onderzoek is: “Op welke manier dragen de Randstedelijke provincies bij aan de transitie naar circulaire economie en wat kunnen zij van elkaar leren als het gaat om hun beleid en de uitvoering daarvan?”</p> <p>Er heeft een inhoudelijke reset van het onderzoek plaatsgevonden met een andere vraagstelling. Daardoor en in verband met personele wisselingen in het onderzoeksteam, heeft dit onderzoek een doorlooptijd tot na de verkiezingen.</p> <p><i>Omgevingswet (Flevoland)</i> De Rekenkamer(commis)sie van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad en Noordoostpolder, de provincie Flevoland en het Waterschap Zuiderzeeland onderzoeken hoe hun overheden binnen de Omgevingswet interbestuurlijke vraagstukken in de fysieke leefomgeving kunnen oplossen.</p>

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
	<p>Daarbij is er aandacht voor de positie van volksvertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten, provincie en waterschap in deze situaties. Het onderzoek wordt uitgevoerd door BMC. Bijzonder aan het onderzoek is dat een rollenspel wordt uitgevoerd met als casus een ‘schurende woningbouwlocatie’. In het rollenspel moet duidelijk worden hoe bestuurders en volksvertegenwoordigers omgaan met hun verschillende rollen en verantwoordelijkheden.</p> <p><i>Participatie windpark Spui (Zuid-Holland) en windpark Hanze (Flevoland)</i> Naar aanleiding van een verzoek van de commissie Bereikbaarheid en Energie van Zuid-Holland, is de RR gestart met een oriëntatie op een onderzoek naar het participatieproces bij Windpark Spui. De RR heeft van PS Flevoland een verzoek ontvangen om een onderzoek te starten naar de participatie van bewoners en ondernemers bij Windpark Hanze en de (kaderstellende en toezichhoudende) rol van de provincie daarbij.</p> <p>Beide onderzoeken bevinden zich nog in de oriëntatiefase. Vooralsnog zijn het twee gescheiden onderzoeken maar er wordt bekeken of er synergie in beide onderzoeken te behalen is. Oplevering van de onderzoeken is voorzien in het derde kwartaal van 2023.</p> <p><u>Overig onderzoek</u> <i>Doe-mee onderzoek 2022: ondersteuning volksvertegenwoordiging</i> Het DoeMee-onderzoek 2022 jaar heeft als doel om vast te stellen op welke wijze de volksvertegenwoordigingen van decentrale overheden momenteel worden ondersteund. Onder ondersteuning verstaan we in ieder geval de inrichting van de griffie, de mogelijkheid tot fractieondersteuning, de inrichting van de rekenkamerfunctie en de mogelijkheid tot ambtelijke bijstand en het volgen van opleidingsprogramma’s. De centrale vraag is: hoeveel is de raad/staten bereid voor haar eigen ondersteuning uit te geven?</p> <p>Het onderzoek zal vooral veel feitelijke informatie opleveren. Er doen circa 60 lagere overheden mee waaronder de vier Randstadprovincies. Per provincie wordt een factsheet gemaakt met daarin een vergelijking met het landelijke beeld. Het onderzoek wordt dit jaar nog opgeleverd.</p> <p><i>Onderzoeksprogrammering 2023</i> Van de nu lopende onderzoeken, zijn (of worden) de meesten in deze Statenperiode afgerond. Alleen circulaire economie en windpark Spui en windpark Hanze lopen door tot na de verkiezingen. Om de onderzoeksportefeuille gevuld te houden, zal er in de eerste Programmaraad vergadering na de verkiezingen van gedachten gewisseld moeten worden over nieuwe onderzoeken in 2023. Het is daarom van belang dat er voor de zomer nog een vergadering van de Programmaraad wordt uitgeschreven.</p>

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
	In het onderstaande schema is de planning van de lopende onderzoeken op hoofdlijnen opgenomen.

	<p>Besluit: De Programmaraad neemt kennis van de toelichting op de voortgang en de planning van de lopende onderzoeken 2022.</p>
--	---

<p>6. Laatste vergadering Programmaraad: terugblik op de statenperiode 2019-2023</p>	<p>Dit is de laatste vergadering van de Programmaraad in deze Statenperiode. Afgesproken is terug te blikken op de afgelopen periode en kunnen, indien gewenst, suggesties en/of aandachtspunten voor de nieuwe Programmaraad worden geformuleerd.</p> <p>De heer De Brey (Utrecht) merkt op dat de onderzoeken zeer gewaardeerd worden. Het haalde de politieke angel uit discussies door feitelijke rapportages. De aansturing van de Utrechtse leden in de Programmaraad is van reactief naar proactief gegaan. De zichtbaarheid (fysiek en/of digitaal) van de (plv.) bestuurder/directeur en de onderzoekers wordt zeer op prijs gesteld.</p> <p>Mevrouw Wijnen (Noord-Holland) meldt dat er, ten opzichte van de vorige periode, geen kritische geluiden meer zijn over de RR. De sub- en adviescommissies hebben een constructieve rol gespeeld bij de besluitvorming over de herbenoemingen, het bestuursmodel en de formatieve uitbreiding van de RR.</p>
---	--

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
	<p>De heer Witte (Zuid-Holland) meldt dat er brede steun is voor het werk van de RR. Hij is positief over de wijze waarop het onderzoeksprogramma tot stand komt, met behulp van een ronde langs de fracties, een longlist en een shortlist.</p> <p>Mevrouw Stepanyan (Zuid-Holland) vindt dat de terugkoppeling over afgeronde onderzoeken nog wel wat meer diepgang zou kunnen hebben zodat er nog meer van elkaar geleerd kan worden.</p> <p>Mevrouw Dubois (Flevoland) constateert dat de RR een uitweg biedt als een onderwerp politiek gevoelig is door het feitelijk rapporteren. Zij vraagt aandacht voor de timing van de publicatie van onderzoeken. Het heeft de voorkeur als de onderzoeken nog gebruikt kunnen worden in de beeldvormende fase. De heer Mekel (plv. bestuurder RR) merkt op dat hier zo veel mogelijk rekening mee wordt gehouden maar dat de kwaliteit van de rapportage voorop staat. De RR levert geen halffabricaten af om de gewenste timing te realiseren.</p> <p>De aanwezigen zijn tevreden over de vergaderfrequentie, de vergaderdag en de vergaderlocatie. Dit zou in de volgende periode op dezelfde wijze voortgezet kunnen worden.</p> <p>Besluit: De Programmaraad adviseert de volgende Programmaraad de vergaderfrequentie (2x per jaar), de vergaderdag (donderdag) en de vergaderlocatie (zalencentrum Aristo nabij station Sloterdijk) te handhaven.</p>

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
7. Rondvraag	Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.
8. Volgende vergadering	<p>Agendapunten voor de eerste vergadering van de Programmaraad in nieuwe samenstelling zullen naar verwachting zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kennismaken en introductie werkzaamheden Programmaraad (evt. aangevuld met suggesties/aandachtspunten uit de vorige periode). - Introductie over de (werkzaamheden van de) Randstedelijke Rekenkamer. - Kiezen van de voorzitter van de Programmaraad (en daaraan gekoppeld het secretariaat van de Programmaraad) (artikel 4, lid 4 verordening Programmaraad). - Benoemen leden in de subcommissie (artikel 3, lid 3 verordening Programmaraad). - Informeren over welke leden benoemd zijn in de adviescommissie (artikel 5, lid 1 Gemeenschappelijke Regeling). - Stand van zaken lopend onderzoek. - Onderzoeksprogrammering 2023 en verder. <p>In verband met de voortgang van het onderzoeksprogramma 2023 en de besluitvorming over nieuwe onderzoeken, is het van belang dat de Programmaraad in nieuwe samenstelling voor de zomer 2023 een keer bijeenkomt. De vier provincies worden opgeroepen zo snel mogelijk na de verkiezingen leden en plaatsvervangende leden te benoemen in de Programmaraad zodat een vergadering kan worden uitgeschreven.</p> <p>Besluit De volgende vergadering wordt onder voorbehoud vastgesteld op donderdag 1 juni 2023, aanvang 19.00 uur.</p>
9. Sluiting	De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 20.20 uur.